

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину	6 дин.
на пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Субота 21. Новембра 1892.

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Претплату ваља слати упутницом на општински
суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се

Грађанству вар. Београда

У свеви решења Судског од 13. Новембра 1892 год. АБр: 11.304, којим је сазван збор општински на дан 21. Новембра о. г. — на Ваведење, — ради решења питања о поверењу или неповерењу целокупној данашњој општинској Управи, Суд општине вар. Београда.

ОБЈАВЉУЈЕ ГРАЂАНСТВУ

ДА ЈЕ ОДБОР ОПШТ. У СЕДНИЦИ СВОЈОЈ ОД 16. НОВЕМБРА О. Г. А НА ОСНОВУ ЧЛ. 19 ЗАК. О ОПШТИНАМА КОЈКОМ ОДРЕДИО, ДА НИЖЕ ИМЕНОВАНА ЛИЦА САСТАВЉАЈУ

КВАРТОВНЕ БИРАЧКЕ ОДБОРЕ

За збор, што ће се држати 21 ов. м. ради решења питања о поверењу или неповерењу данашњој општинској Управи.

За кварт Варошки: За председника Андру Одавића одборника, за заменика Соломона Азријела одборника; за чланове: Тодора Михаиловића трг., Косту Аврамовића сарџача, Ђорђа Одавића мењача и Милоша Милошевића ливерџију; за заменике Наума Јамандијевића јорганџију и Саву Константиновића трг.

За кварт Теразиски: За председника Велимира Тодоровића одборника; за заменика Др. Павла Поповића одборника; за чланове: Петра Маринковића абаџију, Мату Срећковића бакалина, Уроша Благојевића учитеља и Симу Матића гвожђара; за заменике: Николу Н. Димитријевић кафеџију и Живка Тодоровића магазиџију.

За кварт Врачарски: За председника Ђорђа Новаковића одборника, за заменика Мату Јовановића одборника, за чланове: Пају Михаиловића председника глав. контроле, Симу Добросављевића чиновника у пензији, Саву Антоновића професора и Ђорђа Исаковића чиновника, за заменике Милуна Ђурорића магазиџију и Николу Николајевића писара мин. финансије.

За кварт Палилулски: За председника Радована Филиповића одборника за заменика Николу Х. Поповића; за чланове: Михаила Милићевића књиговођу глав. држ. благајне, Љубомира Јевтовића кројача, Милића Тодосијевића бакалина и Ристу Крстића калдрџију; за заменике: Којадина Караџића бакалина и Миљка Крављанца земљоделца.

За кварт Дорћолски: за председника Михаила Бончића одборника, за заменика Ђорђа Димитријевића одборника; за чланове Јеврема Петровића терџију, Михаила Поповића нач. мин. народне привреде. Спиру Јаковљевића кафеџију и Косту Глишића кафеџ. за заменике: Исидора Николића столара и Ђиру Петровића кафеџију.

За кварт Савамалски: за председника Милутина Марковића одборника, за заменика Михаила Банковића одборника; за чланове Јоцу Шандоровића трговца, Перу Павловића књиговесца, Аксенија Тодоровића магазиџију и Владислава Чортановића трговца, за заменике Арсу Кржића трговца и Андру Банковића столара;

ОД СУДА ОПШТ. ВАР. БЕОГРАДА, 17. НОВЕМБРА 1892. ГОД. АБР.

11.382. У БЕОГРАДУ.

НАРЕДБА

Старајући се о интересима општине београдске и о тачном прикупљању њених прихода законом и од надлежне власти одобрених, Суд општ. вар. Београда на основу решења Државног Савета од 24. Октобра 1892. год. Бр. 3438, члана 40. зак. о општинама и решења одбора општинског од 12. Маја 1890. год. АБр. 839, и 11. Јуна 1892. год. АБр. 7537, а у свези с наредбом Управе вар. Београда од 10. Новембра 1892. год. Бр. 19.975.

наређује:

Да сваки онај који према поменутој наредби Управе вар. Београда од исте добије дозволу за давање балова, концерата и других забава, буде дужан с том дозволом пријавити се општинском Суду и њему положити ниже означену таксу, која је установљена у корист сиротиње београдске и народног позоришта.

Ако који од сопственика или закупца локала, где се дају јавне забаве, допусти, да у његовом локалу какво страном лице даје преставе и друго томе подобно а не увери се да је дотично лице поред дозволе добијене од управе вароши Београда и општини таксу платило, биће он одговоран општини за неплаћену таксу.

ТАКСЕ

за јавне забаве у општини београдској.

I.

- а) За свирање муш. оркестра по кафанама, баштама и т. д. од концерта до 3 д.
б) За свирање са певањем вештака од 1 концерта 5 д.
в) За свирање женског (оркестра) дамен-капеле 20 д.

II.

- а). За игрању у локалу I-ог реда 15 д.
б) За игрању у локалу II-ог реда 10 д.
в) За игрању у локалу III-ег реда 5 д.

III.

- а) За панораму на дан 5—10 д.
б) За равне преставе и показивање вештина, дневно 10—50 д.

ЂУРАЋ КАСТРИОТИЋ
СКЕНДЕРБЕГ

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

написао

Никола Ђулић

(С једном генеалогском таблицом)

(Темат награђен првом видовданском наградом општине београдске.)

мото:

Скендербег је срца Обилића
његош.

ГЛАВА ПЕТА

Поход Синан-паше и Асан-бега. — Мир с Турцима. — Походи Балабан-паше.

Глас, који, као што смо поменули у прошлој глави, јамачно и одазва Скендербега из Италије патраг на Балк. полуострво, и по коме Турци имаху чврсту намеру да нападну на Арбанију, остаде, колико се може знати, само празним и неоствареним гласом. Па ипак повратак Скендербегов из напуљске краљевине би по Арбанију од веома велике користи. Многобројним освојењима што беше учинио прошлих година и у Азији

- в) За менаџерије и музеуме 5—15 д.
г) Циркус од представе 10—20 д.
д) За забаве „Тинга-Танга“ т. ј. (певање, свирање и представљање) од вечера 50 д.

IV.

За друге врсте забава које овде нису предвиђене решаваће општински Суд засебно.

V.

Сем овога наплаћиваће се још половина од горе означене таксе у корист краљ. српског народног позоришта.

Од Суда општине вар. Београда, 14. Новембра 1892. год. АБр. 11331. у Београду.

ОБЗНАНА

Суд општ. вар. Београда на основу чл. 7. зак. о пороти од 31. Маја 1892. год. обзнањује грађанству београдском да је одбор општине београдске у седници својој од 11. Новембра 1892. год. изабрао за противике у 1892 и 93. год ова лица:

Милана Антонијевића, Живојина Стојановића, Благоја Спасића, Светозара Швабића, Витомира Марковића, Јосифа Б. Хаджима, Косту Аврамовића, Драгутина Настића, Др. Мику Поповића, Тодора Ђурића, Љубу Срећковића, Косту Никшића, Владимира Јовановића, Нишку Лазаревића, Др. Миленка Р. Веснића, Тошу Никшића, Стојана Протића, Васу Мијатовића, Јована Христића, Голуба Јанића, Перу Маринковића, Милана М. Банковића, Јеремију Прокића, Ђорђа М. Марковића, Михаила Рашковића, Илију Миличића, Радована Миленковића, Богосава Марјановића, Живојина Прокића, Стевана Мијатовића, Аксентија Васића, Алексу Стојковића, Чедомира Поповића, Симу Ч. Поповића, Мишу Михаиловића, Владимира Губеревца, Ђорђа Н. Петровића, Стевана Миљковића, Стевана Радојковића, Лазу Ж. Петровића, Крсту Поповића, Филипа Рељића, Ристу Лекића, Трајка Стојковића, Косту Лекића, Андрију Даду, Аврама Ј. Меламеда, Богосава Мацапевића, Ристу Петровића — Сировицу, — Косту Таушановића, Јакова Дамјановића, Јанаћка Ђурђевића, Јеврема

Петровића, Љубу Јовановића, Косту П. Михаиловића, Радоја Ђирковића, Ђиру Петровића, Аксентија Тодоровића, Луку Ђеловића, Глишу Јосифовића, Светозара Велпцког, Драгомира Здравковића, Ристу Параноса, Љубу Мишковића, Јоцу Наумовића — Шандоровића, Јефту Најдановића, Милорада Ж. Тадића, Настаса Тадића, Петра С. Спасића, Тодора М. Михаиловића, Косту Гинића, Живка Ђорђевића, Алексу Петровића, Никољу Х. Поповића, Алексу Стојановића, Милана А. Максимовића, Радивоја Предића, Јању Па. Пашону, Јована Петковића и Милића Тодосијевића.

Из Суда општ. вар. Београда 11. Новембра 1892. год. АБр. 11325.

ОБЗНАНА

Како је до сад велики број зграда везан са варошким Водоводом, и како се у већини тих зграда отпочела вода трошити, те ће од 1. Нов. о. г. отпочети наплата таксе за потрошњу воде, и управа Водовода моли грађанство да прими к знању следеће:

1. Сопственици оних зграда, које су са Водоводом спојене, и у којима је инсталација Водовода извршена до 20. Октобра о. г. закључно, подлеже плаћању основне таксе и кирији за водомер почев са 1-вим Новем. о. г. — Сопственици оних зграда, које се инсталишу од 21. Октобра до 20. Новембра о. г. подлеже плаћању основне таксе и кирији за водомер са 1-вим Децембром о. г. Сопственици оних зграда, које се инсталишу од 21-ог Новембра до 20. Децембра о. г. подлеже плаћању са 1. Јануаром наступајуће године и т. д.

2. Досадања употреба воде, било од појединих предузимача за зидање нових грађевина, којима је привремена употреба дозвољена, било од појединих сопственика кућа код којих је инсталација извршена до 20. Окт. о. г., било од сопственика, у чијим

После ових победа, безимени писац не наводи од 1464. год. ни једнога више боја, који би имао Скендербег с Турцима. Међутим код Барлеција†) налазимо још две битке његове, и то све у истој години, које је била и Асанова са Синановом: једну с Јусуфом††), који је долазио с осамнаест хиљада од Скопља, а другу с Караџа-бегом, који при крају јесени дође у равницу Ливад, с четрдесет хиљада.†††)

По што о тим походима турским у безименога писца нема ни спомена, а питање се, да ли их је у истини и било, ни на који начин не може решити, будући да из тога доба нема никаквих поузданих докумената, то смо ми вољни оставити га овако нерешено. Али ипак, ако будемо обратили још једанпут пажњу на то, ко је био и како је писао тај

Oeridam 30. millibus superatus...) De Vita etc. lib. XI., стр. 308. Према томе могли бисмо се с правом запитати, окуда по Гонч. други пада чак у идућу годину!? Ober Albanien, 506.

†) De Vita etc. lib. XI. 309.—312.

††) Гончевић га зове — а не знамо за што — Хусејином. *ibid.*

†††) И ова два последња похода турска Гонч. ставља не у исту год. с прва два већ у идућу. Али он и ту ради јамачно само својевољно. Јер у Барлеција се за Јусуфов изреком каже да је био „paucis diebus post“ (sc. cladem Assambegi), а за Караџин се јасно може видети да је био исте године. De Vita etc. lib. XI. 309. и 311.

†) Да је он доиста, полазећи у Италију, био склопио с Турцима трогодишњи мир, за то су нам доказом саме његове речи у одговору кнезу тарнатском од г. 1460., окт. 31., које овако гласе: „... con loro (т. ј. Турци) havemo facta tregua per tre anni.“ Макушев, Ист. спом., стр. 123.. Погрешно, дакле, веде стари биографи, да је том приликом био склопљен мир на једну годину.

††) И по Барлецију оба ова боја била су готово у исто време (Per idem quoque fere tempus Assambegus citra

кућама инталисање није довршено а употреба воде дозвољена на провизорну чесму сматра се као привремена употреба воде по чл. 24. правила о издавању воде из београдског водовода. Читање водомера обавиће се 1. Новем. о. г.

3. Сопственици зграда, у којима инсталисање није извршено, али су домаћи чинили и сада чине употребу воде на провизорним чесмама, подлеже основној такси и кирији за водомер почев са 1-вим Новем. о. г.

Бр. 3094

31. Окт. 1891.

Београд.

Управа водовода.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

85. ВАМРЕДНИ САСТАНАК

11. Новембра 1892. год.

Председавао председник г. Милов. Р. Маринковић, од одборника били г. г. Никола Х. Поповић, Коста Б. Михаиловић, Гаврило Бркић, Јован Ђуровић, Михаило М. Ђорђевић, Ђорђе Ж. Нешић, Илија Ђорђевић, Милан М. Ђорић, Др. Радовановић, В. М. Тодоровић, Ђ. Димитријевић, Др. Павло Поповић, В. С. Новаковић, М. Велизарић, Мата Јовановић, Милутин Марковић, Лазар Дашковић, Михаило П. Бончић и М. Качетановић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 5. Нов. 1892. год, и примљен је без икаквих измена.

II.

По прочитању акта Истражног Судије за вар. Београд АБр. 11.170, 11.168, 11.200, 11.152, 11.153, 11.094, 11.255, 11.194, 11.169, 11.154, и акта VII пук. команде АБр 11 210, којим се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица одбор је изјавио, да су му Ђорђе Игњатовић, Јован Гавриловић, Исак Ђојен, Радован Јовановић, Крста Ђорђевић, Риста Михаиловић и Данило Ичерић — непознати, да су Божидар и Милан браћа Савићи, Никола С. Томић доброг владања и доброг имовног стања пошто плаћају више од 10 дин. непосредне порезе годишње; да су Коста Јовановић, Добра Вукчевић, Даница Вукчевић, и Јелена удова

безимени писац Скендербегову биографију а како Барлеције, за тим и на то, ко је од њих двојице до сад верније описивао његов живот, онда, мислимо, не ћемо погрешити, ако те друге походе узмемо за скаске, које је народ измислио, као што то често бива, и које је после Барлеције од њега чуо и записао. Ово нам се чини у толико истинитије, што нам изгледа и то врло чудно, да Мухамед шаље у кратком размаку од непуне године четири и то не мале војске онда, кад је имао пуне руке посла за догодишњи напад на Босну и Караманију. Што се пак тиче казивања Барлецијева, да су се ти бојеви догодили год. 1460. или Гопчевићева, да су били идуће (1461.), то је апсолутно немогуће, јер их обојица стављају иза одласка Скендербегова у Италију, а то неје могло бити пре 1462., по што смо напред несумњиво доказали, да је одлак Скендербегов у Италији био тек при крају 1461.

Међутим Мухамед за то време беше освојио, бако смо и напред казали, силне земље и у Европи и у Азији. Осим неколико млетачких градова у Пелопонезу, осим Арбаније и Босне, може се узети, да је већ цело Балк. полуострво било у рукама ње-

Косте Поповића доброг владања и да ум је њихово имовно стање непознато, да су Александар Нанка и Михаило Ненадовић доброг владања и доброг имовног стања, да му је Стеван Губић непознат.

III.

Председник износи одбору на мишљење молбе којим се траже уверења о породичном односу.

По прочитању тих молби СБр. 19.904, 19.940, одбор је изјавио мишљење, да се Василију Џвнићу и Димитрију Димитријевићу може дати тражено уверење.

IV.

По прочитању извештаја комисијског ГБр. 2569, одбор је одбрио, одређену осу у улици Савској.

V.

По прочитању реферата књиговодства ББр 5047, одбор је овластио Суд општински да одреди лица која ће пописати и проценити све покретно и непокретно имање општ. београдске.

VI.

По прочитању реферата административног одељења АБр. 11.325, одбор је прешо закону о пороти 31. Марта 1892 год. решио, да ова лица буду поротници за 1892 и 93, год. у вароши Београду*).

VII.

Председник извештава одбор да је инжињер Мареш израдио све планове и предрачунае за грађење кеја.

По прочитању Маршевог реферата АБр. 11.052. одбор је примио к знању овај извештај и препоручио Суду да отпусти инжињера Мареша ако и како то може по уговору бити.

VIII.

Председник износи одбору на решење молбу Михаила Чебинца за прављење постамента за Панчићев споменик по прочитању те понуде ГБр. 2451, одбор је решио, да се постамент пра и за Панчићев споменик од српскога грађанина одобри за то кредит хиљаду сто шесет динара.

IX.

Председник износи одбору на решење акт грађевинског одељења којим се предлаже, да се шупе за смештај коморе и других возова оп-

*) У број 47. „Општ. Новина“ објављена су имена поротника. Ур.

говим. Како је пролазио редовно у Арбанији, имали смо већ доста прилике да видимо, с тога он на послетку одлучи, да се махне ње, па да се окрене на Босну. Али пре но што ће то урадити, намисли да му прво треба обезбедити се од стране арбанске и начинити са Скендербегом мир. Не мање гонило је њега да се помири с тим страшним супарником и то, што му беше допрло глас, да се у хришћанском свету опет родила мисао, да се на Турке дигне крсташка војна, те да се они једном за свагда изагнају из Европе.

Народ арбански већ неколико година не беше готово ни једном окусио дужега мира, а беше веома жељан њега, те с тога на понуду султанову и ако Скендербег и не помишљаше, нарочито сад, на мир, мораде га потписати, како вели безимени писац — 27. априла 1463. год.†)

†) Biemmi G., Ist., 4th. Да ли је овај мир доиста потписан тога дана, не можемо баш одлучно тврдити, јер, и ако од ове године има више изданих докумената из ма. архива, ипак ни у једном од њих нема о томе изречна помена. Па ипак би се могло у неколико сматрати за истинито, јер у једном таквом документу, којим се одговара на молбе г-ђе Аријанитовице, стоје ове речи: „ob rasem nup r celebratam inter dominum Turchorum et magnificum dominum Scanderbegum“ (Ljubic L., Listine и т. д., стр. 269.), а то је писмо од 3. септембра. — Међутим да поменемо и ово. Барлеције на стр. 311.—313. има три

штинских граде у режији пошто према реферату ГБр. 2580, није било ни једног лицитанта на лицитацији држатој 6. Новембра за овај посао.

По прочитању тога акта ГБр. 2584, одбор је после поименичног гласања са 10 гласова против 1. (8 нису гласали) решио, да се грађење ових шупа изврши у режији општинској.

X.

По прочитању понуде Ђуре Станојева ГБр. 2350 којом нуди општини шљунка по 2 дин куб. метра без подеза, одбор је решио, да се понуда ова одбаци а потребна количина шљунка лицитацијом набави.

XI.

По прочитању предлога грађевинског одељења ГБр. 2503, за оправку насипа на желез. станици до Саве одбор је решио, да се оправка тога друма изврши онако, како се у предлогу предлаже.

XII.

По прочитању предлога Грађев. одељења ГАр. 2364, за одржавање Вишњичког друма одбор је решио, да се одржавање вишњичког друма изврши према предлогу одобри за то потребни кредит од шест хиљада сто десет динара

XIII.

Председник износи одбору на решење предлог Грађевин. одељења ГБр. 2502, о оправци друма топчидерског одбор је решио, да се оправка друма топчидерског и набавка шљунка потребног за овај прсао изврши према поднетом предлогу.

XIV.

На предлог грађевин. одељења ГБр. 2188 одбор је решио, да се држи лицитација за израду каменних басанама што везују Топлички венац са стрмом улицом.

XV.

Председник износи одбору на решење извештај одборског повереништва, изабратог у седници од 11. Августа 1892 год. по тражењу старалаца масе пок. Љубице Вучковића о нападима штете.

По прочитању тога извештаја, и нападног акта моделаца — одбор је решио да се молдоци одбију од тражења.

Какви су били чланови и погодбе овога мира не зна се, јер ни безимени писац ни документи не веле ништа. Али какви били да били, они беху добро дошли свима, и с тога, кад уговор би прочитан јавно пред народом, овај га дочека с необичном радошћу и весељем.

Ну Скендербег је знао, да сад због тога може доћи у велику опреку с папом, те се брже боље пожури и пошље у Рим посланика, — како каже безимени писац, Танусија Топију, — да га извини код папе за учињени мир, наводећи за узрок то, што му је народ веома уморан од непрестана ратовања, те не би могао учинити у крсташкој вејни оно, чему су се сви падали. Али, у исто доба, да му обећа, да ће Скендербег покварити мир одмах, чим се само крст. војна започне.

писма, два султанова и једно Скендербегово и она се тичу овог уговора о миру. Ну она имају за датум год. 1461., а како смо ми напред видели, да је те год. Скендербег био у Италији и то после октобра месеца, то је јасно као дан, да та писма, датирана месеца маја и јуна, не могу никако бити истинита, већ да су и она, као она прва, о којима смо говорили у предговору лажна. Исто то може се рећи и за оно, што Гопч. иста писма меће у г. 1462., јер је он зацело самим размисљањем дошао до те одауке, да она несумњиво могла бити написана г. 1461., али их за тим неје знао где да метне, те су тако дошла у г. 1461., у којој такођер, према свему досад казаном, не могу остати.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

— Исправна благајница. По наређењу Управе вароши Београда, која је потекла услед захтева 20 грађана прошле среде и четвртка прегледане су све општинске благајнице: главна благајница, којом рукује г. Мих. Јовановић; благајница депозита, којом рукује г. Јоца Илић; благајница трошаринска, којом рукује г. Мих. Симић управник трошарине и благајница касапске аренде, којом рукује г. Танасије Савић. По прегледу свију благајница нађено је да су исправне.

РЕДОВНИ САСТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ
(по стеногр. вештакама)

Држан 4. Октобра 1892. год.

(СВРШЕТАК)

Комисија која је имала да сврши с питањем о набавци зграде за кварт савамацки, она је проучила различите понуде и прегледала разне зграде за савамацки квартал и поднела овај извештај: (чита).

Милан Капетановић. Ја сам чуо да је други узео већ ту зграду.

Председник. Одобрите ли ви да се прими ова понуда? (одобрава се).

Како је већ наступило време да ће морати да се бринемо и о наплати за употребу воде из водовода, биће потребно да се члан суда г. Јован Антонијевић разреши и преда послове благајника при управи другоме једном лицу које ће бити стално код управе водовода јер тај нови посао биће велики те га он неће више моћи на досадањи начин да врши.

Са тога он је поднео молбу за разрешење и награду за досадањи његов ванредни труд. (Секретар прочита).

Доиста, господо, ја могу рећи да је г. Јова вршио врло ревностно и савесно ту службу и да је поред тога стизао да и по што год у суду уради.

Гобелино,†) историк један италијански, који је писао о томе доба, помиње ту посету Танусијеву и вели, да ју је папа примио у Тиволију, где се баш онда находио. Али, по њему, Танусије је навео друге узроке, за што је Скендербег начинио мир с Турцима. Он вели, да је Танусије рекао папи, како се султан с огромном војском био приближио Скопљу и како је Скендербег, не надајући се такој опасности, био за онда неспреман, те је, да би спасао државу, морао послати Мухамеду посланике и молити га за мир. Даље вели, како је Скендербег преко свога посланика био изјавио папи жељу, да му допусти, да се може склонити у његове земље у случају кад би у будућности био толико стешњен Турцима, да би морао побећи из своје земље и тражити склоништа у туђини.

И ако се ови разлози разликују од оних, што је навео безимени писац, опет се могу и они примити а да се први не потру. Т. ј. неје ни мало немогуће, да је Танусије, хотећи папу што више уверити о потреби мира, навео такве разлоге, који не одговарају правој истини. У осталом, то му је сад било врло лако, јер су Турци, с по

Соломон Азријел. Ја сам неколико пута имао прилике да пратим службени рад г. Антонијевића, и уверен да је исти савесно, тачно и ревностно вршио поверени му посао, ја сам мишлења да му се да каква награда.

Председник. Јесте ли сви, господо, у начелу за то да му се да награда? (јесмо). Колико?

Бока Ж. Нешић. То би требало да проучи једна комисија а да не ценимо ми сами.

Никола Х. Поповић. Ја предлажем да му се да 1000 дин. (чује се: од кад врши држност? Од 1. Априла 1891. — дакле 19 месеци).

Председник. Одобрите ли ову награду на терет водовода? (одобравамо).

Кад сте већ тако признали труд г. Јове Антонијевића, молим вас да чујете још један захтив. Ви знате да је у општини дуже времена вршио дужност благајника г. Алекса Павловић. Он ми је поднео молбу да му се тај ванредан труд, показан поред редовне дужности, награди и ја вас молим да донесете одлуку по томе.

А. Одавић. Ја сам, господо, тога мишлења да се награди сваки тачан, и часан рад, али сам чуо да тај господин има дефицита у тој дужности и ако би то била истина, била би брука да га ми награђујемо!

Председник. Оно што је имао при предаји као недостатак, он је накнадио и општина нема никакве штете од тога.

А. Одавић. Општина је морала тражити накнаду, али баш тим што је имао да је даје по недостатку, незаслужује награде.

Др. Марко Лекс. Не би требали да говоримо овако по сазнању, него да тачно сазнамо какав је па да дамо, ако заслужује.

Бока Нешић. Што вас је руководило да дајемо награду г. Јови, то је друга ствар. Он је имао трошкова, забројавања, путовања до белих вода и т. д. Све то он је морао да сноси из свога џепа и по томе он је имао фактички штете и ми му овом наградом дајемо само малу поупуну тих издатака. Он је међутим вршио узгред и дужност кмета. Овде се пак тражи награда за контролора Алексу Павловића који је вршио дужност благајника. Ја мислим да

четком јуна, доиста били дошли до Скопља, идући на Босну.†)

Исто тако, лако се може оправдати и оно друго место, где Скендербег моли папу за склониште у његовим земљама, ако би кад био приморан да бежи из своје државе, а ако то Спонтану††) изгледа инконсеквенција с оним чувеним гласом о сили и надмоћности Скендербеговој над Турцима. Јер, пре свега, Скендербег доиста неје могао бити тако сигуран, да ће он и у будуће увек побеђивати Турке, а друго, ми ћемо мало доцније видети, како је он ове године исту молбу био упутио и млетачкој господи, те, дакле, онда не треба да нам пада ни мало чудно, ако је то исто учинио и с паном.

Али да се вратимо својој историји и да видимо, шта је даље било.

Мир, начињен априла месеца, не потраја дуго и већ после седам месеци Скендербег би принуђен да га поквари. Узрок томе били су Млечићи. А ево како.

Ми смо још негде напред споменули, како је Мухамед, после освојења Цариграда а за тим и целе Србије, 1460. год. био пошао лично с огромном војском на Пело-

би за то он имао да тражи награду од г. Мијаила Јовановића главног благајника а ја сам противан да му се да јер није вршио две дужности у једанпут.

Бока Новаковић. Ја мислим кад смо већ једном признали награду за већи и засебни рад, треба сад и овоме признати. Колико је мени познато тај је човек вршио више дужности, па нема сумње, да он не заслужује. Како чујем он је дао доста прихода општини. С тога сам да се његова молба прочита.

Председник. Правилније ће бити да дамо ову ствар једној комисији да је проучи и поднесе мишлење.

Раденко Драговић. Да ли је тај Алекса савесно вршио своју дужност. Да ли нема дефицита.

Председник. При предаји кесе показао му се мањак и он је то одмах накнадио.

Раденко Драговић. Ја не пристмјем да му се признаје награда.

Милутин Марковић. Ја мислим да ова молба спада у онај ред молаба у који и све остале молбе чиновника за повишицу. С тога држим, да је она пре времена изнашена на решење. Он је истина поднео ту толбу раније, али ништа за то, кад се буду видели сви приходи и расходи годишње овда ће се давати награде ревностним чиновницима па и њему ако заслужује. С тога да пређемо сад преко те молбе и нек остане за своје време.

Андра Одавић. Ово што предлаже г. Милутин усвајам. Али господо овај чиновник треба да је благодаран што није на другом месту већ овди у општини. Ви знате кад се коме нађе недостатак, да тај иде у заговор.

Председник. Добро. Примам то да остане за други пут.

Пошто је већ доцкан закључујем седницу.

Састанак је трајао до 8 ипо часова по подне.

држан 10. Октобра 1892 год.

Председавао члан суда Ј. Антонијевић, а затим председник општине Милован Р. Маринковић.

понез; видели смо како га је свега био заузео осим неколико млетачких лука [Корон, Модон, Пилос, Монембазију (Малвасију), Наупакт (Лепант)††]; видели смо и то, како се за тим окренуо на Синоп, Амазру и Требизонду! али сад ћемо видети и то, како је, после свих срећних успеха по овим земљама, његова ненаситљива грамљивост била управила своје оштре канџе и на то неколико градова млетачких. Узрок почетку свађе између њих био је врло незнатан. Један роб атинског паше беше побегао у Корон с десет хиљада аспри и нашао ту склоништа у кући племића млетачког Јеронима Валасера. Кад га паша потражи награду, одговоре му Млечићи, да га они не могу издати, јер се он покристио. Онда султан заповеди Евреносову сину, Исаку, управитељу Мореје, да нападне ни Млечиће с једне, а Омару, сину Тураханову, с друге стране. Ови послушају и за кратко време допру чак близу Модона††) На тај глас Млечићи објаве рат Турцима и одмах пошљу посланике околним владоцима с молбом, да им притеку у помоћ.

Међу првима од тих владалаца, које Млечићи позваше у помоћ, био је Скендер-

†) Hammer, Hist. de l'empire ottoman I. 227..

††) Spond. an. 1463. unum. 9. Гл. Biemmi G., 420..

†) Hammer, Hist. de l'emp. ott. I. 265..

††) Hammer, Hist. de l'emp. ott. I. 179.—180.

†) Gobel. lib. 12., стр. 607. Гл. Biemmi G., Ist. 409..

Ј. Антонијевић. Састајак је отворен. Изволте саслушати протокол последњег састанка. (Секр. прочита).

Има ли ко шта да примети?

С. Азријел. Овде где је говор о молби г. Алексе Павловића казано је, да је он поднео молбу, међутим то није већ је то председник усмено напоменуо, с тога нека се тако исправи записник. (Прима се).

Андра Одавић. Онде где се говори о понуди г. Длексића, поред осталог решено је и то, да се води рачун и о квалитету камена, а не на цену па ма по цени узели и лош камен.

Ј. Антонијевић. Господе. Мени је врло незгодно што је овде изишла ствар и о молби мојој, кад ја седницу руководим; али свакојак мени је у дужност, да вам овом приликом благодарим, што сте се одазвали мојој молби.

Прима ли одбор записник са овим исправкама? (Прима).

Изволте чути уверења која се траже. (Секретар прочита).

Сад изволте чути лицитацију државу за набавку двоја колерична кола. (Секретар прочита).

Усваја ли одбор? (Усваја)

Бока Нешић. Молим да се стави приметба моја, те да се кауција тражи. (Чује се: ваљда то има у условима).

Ј. Антонијевић. Суд ће то тражити.

Чујте сад извештај комисије односно нађеног вишка у каси г. Јоце Илијћа кмета. (Секретар прочита).

Бока Нешић. Па при свем том опет има неког вишка. Молим вас да ли се је комисија уверила о томе.

С. Азријел. Ја сам пре 15 дана на позив г. Н. Х. Поповића прегледао касу и каса је нађена потпуно уредна. С тога не треба слати ово комисији.

Бока Нешић. Ја не могу да се слажем са г. Соломоном. Он је мене погрешно разумео. Ја немам ништа против г. Јоце, већ важем о вишку да је ред да се когод о томе увери о том његовом оправданом вишку. (Долази председник).

Председник. Пристаје ли одбор да се

ова ствар преда комисији ради уверења? (Хоћемо).

Раденко Драговић. Каспи веле, да би могло бити месо јевтиније само је скупа аренда и што им се узима цубок, па граже да се то уреди друкчије те да плаћају мању аренду и да им се цубок не узима.

Председник. Како се наплаћује аренда, то је прописано у правилнику за кланице. Ако палази одбор да што треба по овоме чинити најбоље би било, да се та правила прегледе па или у нечем дотерају према садашњим приликама. Ако хоћете може се одредити једна комисија да то проучи, па поднесе извештај.

Раденко Драговић. Држим да је одбору познато, да досадања практика није правилна. Досад су људи клали стоку и по авлијама и јели месо без аренде, док други плаћају и аренду. То није право.

Коста Главинић. Свакојак да се одреди комисија и тада би најзгодније било, да ова позове и старешине касанског еснафа те да и они даду своје мишљење како да се то уреди, а комисија после нека цени како зна по свом нахођењу. Ово треба учинити, да нам после не кажу, да им се без њих кроји кана.

Ј. Антонијевић. Кад су ова правила прављена ја сам био председник те комисије и чини ми се да је председник општине био г. Пмшић, а од стране одбора био је г. Коста Б. Мијаиловић. Тада су били и каспи звати и у присуству њином прављен је правилник, па после кад је тај правилник дошо пред одбор на решење сав је измењен, а то с тога што се није постигла цифра која се хтела. Сад опет звати каспе у комисију сасвим је излишно.

Бока Нешић. Моје је мишљење да треба изабрати комисију из одбора, а она да позове те месаре као саветујуће и да се споразуму како би се погрешка исправила ако је има.

Председник. Па то се може учинити. Изволте изабрати комисију (чује се: кандидујте сами). Добро. Онда ја кандидујем ову господу: Раденка Драговића, Лазу Дашковића Косту Б. Мијаиловића, М. Бончића, Николу Х. Поповића, и Бркића, а с њима биће Јова Антонијевић кмет и општински марвени лекар. (Усваја се).

иста добивени налог на потпуно задовољство своје господе. При крају године 1463. Скендербег прекрши мир склопљен с Турцима с почетком исте године, како веле исти биографи, страшним једним упадом у непријатељску земљу. †) Ну кад је баш то било, не зна се тачно. Па ипак, као да неће бити ни мало погрешка, ако пристанемо уз безименог писца и заједно с њим кажемо, да је то било 27. новембра. ††) Бар тако би се могло извести из једнога писма г-де мл. од 13. децембра исте год., јер се у њему, поред осталог, јавља Скендербегу и то, да ни он од сад не сме никако склапати мир с Турцима без пристанка и воље

†) Barletius M., De Vita etc. lib. XI., стр. 221.

††) Biemmi G., Ist., 427. Барлеције се и овде служи непоштеним једним средством за свакога историка, само да би му дело изгледало истинитијим. Он, на стр. 323—3., испоси једно писмо султаново од 7. маја 1463. год., у коме султан пребацује Скендербегу што је погазио мир и у коме га позива, да се махне непријатељства и да се држи задане речи, јер ће се у противном случају љуто показати, ако он пође на њ са свом својом силом. Као што се дакле види, Скендербег је по Барлецију морао покварити мир у сваком случају бар у почетку маја, ако не и пре. Али, ако се узме на ум све ово, што смо досад, по не побитним документима, казали, онда ће се лако видети, да и за ово писмо вреди потпуно од речи до речи оно, што смо и досад казали за писма Барлецијева.

мл. господе, а то, и ако не са свим поуздано, значи, да је он дотле био покварио мир. †)

— Да се освети за ово, доиста непоштено дело, Мухамед, по што исте године које се у Арбанији догађало све ово, подврже својој власти у Европи Босну а у Азији Караманију, пошље с почетком год. 1464. храброг пашу свога Балабан Бадеру (заставника), потурченог Арбанаса, на Скендербега с петнаест хиљада коњаника и три хиљаде пеш.. Балабан похита да изврши заповест и већ 15. априла ††) упадне у Арбанију. Ну до боја не дође одмах. Ценећи и сувише храброст Скендербегову, Балабан не смеђаше ни помислити на какву победу, ако би се сударили; те одмах по по доласку пошље Скендербегу много свупоцених дарова и изјави, да би њему највећа жеља била то, да и даље остану на миру. Али трпети непријатеља у својој земљи, то Скендербег нити могаше нити шћаше. С тога се ипак — како вели безимени писац — сударе непријатељи 18. јуна у равници Валкалији у Горњој Дибри и Турци опет претрпе страхан пораз. Али

†) Listine o odnošajih itd. knj. X., стр. 294.

††) Biemmi G., Ist., 430.

Андра Одавић. У колико сам чуо, старање о карантину прешло је у руке државе. Пре неки дан испраћајући нашег друга г. Николу Р. Поповића, приметио сам на станици железничкој, како се на долазеће из Аустроугарске не обраћа никаква пажња да би издржали карантин. Тако дошао је био један посланик — конзул — и одмах изашао и отишао у варош без карантина. Тако исто и неки Недељковић, па и он одмах пуштен, а остало што је било радника то је остало у карантину. Они пак који остану да издрже карантин, свороникав и не издржавају. Потоме мени изгледа да све што је општина на ову цељ издала неће никакве користи донети. С тога тражим да општина удари на то гласом и да тражи, да се строжије води рачун. Неће ли се то, онда нека се дигне карантин.

Председник. Чим је установљен Карантин, одмах је издат и нарочити правилник о карантирању, који се врши од стране надлежног управног органа, и физикуса управе вароши Београда. Што се тиче пуштања појединих људи мимо прописаног реда, ја то не знам, али могу да верујем и примам на се, да се разговорим и са осталим члановима комисије и да их умолим, да заједнички порадимо да се карантирање најстрожије врши.

Управ карантин, то је место у коме се задржавају путници, ради тога, да би се они који су болесни спречили да уђу у варош. И карантирање, тек онда би имало праве цељи, кад би дуже трајало, а ово од 3 дана, то је више ради посматрања.

Соломон Азријел. Ја знам, да је доста њих пуштено и познајем једног агента, који је дошао из Беча, али он је поднео уверење, да је из Беча и да је кроз Пешту само прошао. Оваки се људи не задржавају у карантину, него им се само наређује да морају ићи лекару, те да их сваки дан прегледа

Андра Одавић. Оне ноћи, кад сам ја био на ставици био је дежурни лекар Др. Змај Јова Јовановић и ја га запитам: како иде те да се неки пушта а неки не. Нека се пита дакле он и он ће то потврдити.

Господе, не треба се шалити са овим, јер ствар је врло озбиљна. Ја бар са мене

ова победа и Скендербега стаде веома скупо. Осим најбољих вођа, међу којима Моз Дибранан, Мусакије Анђелијић и Џино Мусаки, западну на несрећу у једну заседу и буду послани у Цариград, где им, по султановој заповести, четрнаест дана полако гулише кожу, док, на послетку, сва осморица, у најжешћим мукама не, издахнуше, и ако је Скендербег одмах био послао Мухамеду посланике да му понуде за њих или све робље турско што он имаше код себе или онолико сребра, колико су они сви скупа тешки.

Међутим о крсташима из Италије сти-зали су у Арбанију све веселији гласови. После ове славне победе Скендербегове над Турцима не прође још ни месец дана, а чете њихове већ почну прелазити на Балк. полуострво. Ти гласови опијаху најлепшим надама све Хришћане, али Скендербега и Арбанасе можда највише. †) А кад се још пронесе глас, да се и папа кренуо, оне достигоше врхунац. Ну радост та би врло кратка века: 14. августа исте

†) По Fatti illustri папа је намеравао, чим пређе на Балк. полуострво, да крунише Скендербега за арбанског краља. Cap. 30.

свидам сваку одговорност, ако би се какви случај са непажње овде десило. О томе ћу, ако се у опште не хтедне обраћати пажња, и преко јавности писати.

Председник. Као што је објаснио Со-домон, има неких људи, који се по правилнику могу пустити у варош, под извесним погодбама, ако долазе из неокужених места и такви су случајеви вероватно и ови о којима г. Одавић говори. У осталом, као што рехох, ја ћу настати, да се прописи најтачније врше.

— На питање г. Бончића, зашто се извесни непстремни чланови водоводне комисије не разрешују. Добио сам од водоводне комисије овај одговор: (чита). Она ће, дакле, као што се види до 1. Јануара да закључи своје послове и да се сви чланови разреши.

М. Бончић. Ја сам чуо, да међу члановима комисије има неких, који су свршили свој задатак; па мислим, што би се трпели на терет општинског буџета, кад могу да се разреши. О разрешењу чланова комисије, који још посла имају, ја нисам ни мислио.

Председник. Ја не знам да ли има кога од чланова комисије, који би био непотребан, али знам, да комисија још није свршила свој посао нити може закључити свој рад по разним својим пословима пре конца ове године.

Андра Одавић. Ја сам ово питање био покренуо, још пре неколико месеци и онда ми је одговорено, да треба да се причека до доласка Селесковићевог, и док се он са техничким радовима у општини не упозна. Но и ако је г. Селесковић ту, ја нисам тражио и не тражим да се сви чланови комисије разреши, него један за кога сам чуо, да нема никаква посла. Ако би, дакле, и било каквих још недовршених каквих правних послова, код комисије; зар те не би могао и наш адвокат свршити.

Ја као год и г. Бончић, тврдим, да је један члан у комисији непотребан и да оно што му се даје, даје му се цабе.

Раденко Драговић. Ја сам за то, да сви чланови комисије остану до конца године, пошто је то кратак рок, па онда да се разреши.

А. Одавић. Пошто је овде један члан

бег. Кад су му само послали посланика за ту ствар, то се не може ни откуда дознати. Па ипак не ћемо надамо се, много погрешити, ако узмемо, да је то било свакако пре половине августа. То мислимо с тога, што је у млет. архиву нађено једно писмо м. господе, у коме се одговара на неке чланове Скендербегове, које је он још пре био послао преко свога протонотара и другог једног оратора, Андреје Звятика, а ради очувања и његове и њихове земље и *ратовања с перфидним Турцима.*†) Знајући, дакле, поуздано, да је он, као што смо мало час казали, доста кратко време пре тога био начинио са султаном мир, што тврди и поменути докуменат м. од 3. септембра, а к томе и то, да су се и Млечићи зацело дотле били посвадили с Турцима, ми можемо с доста поузданости рећи, да смо с оним, што горе рекосмо, на правом путу. Али Скендербег беше мудар владалац, те се, пре но што ће покварити мир с Турцима, он се потруди, да се добро и у свему осигура код Млечића. С тога и потражи преко своја два легата у накнаду за своје услуге ово петоро:

комисије, ја би желио да чујем његово мишљење о овој ствари.

Коста Главинић. Одбор општински, кад је изабрао комисију, он јој је одмах одродио дужности и права. Између осталог, комисији је стављено у задатак, да води непоередни надзор над свима радовима, где буде главни надзорник г. Смрекер, који има да руководи пословима.

По уговору, који је са Смрекером закључен, он има, за извесну награду, да изради и уведе у употребу нов водовод, који има 6 месеци да рукује. Према томе, мандат комисијски истекао би 6 месеци по свршењем водоводу. Кад је ово одбор решио, он је, у колико се сећам дао и то право комисији, да издатке до 10.000 одобрава сама, без питања одборског, а само веће по одборском решењу. И најзорна водоводна комисија образована је из три стална члана и једнога који би се имао по потреби да зове. Ти су г. Стаменковић, г. Живко Милосављевић и моја маленкост четврти је г. Тоша Селесковић, који је био тада у Крагујевцу, те је позиван кад је потреба била и за то је имао дневницу и путни трошак. По правилнику наш мандат истекао би од Јануара месеца за 6 месеци. Имали би за то време да поднесемо закључан извештај о свему шта је урађено, да уведемо правилно у живот администрацију водовода, и да је неко време контролишемо; али како се по одавна јављају интерпелације и мишљења, као да је комисија свршила своје послове и да је излишна или бар поједини њени чланови, то целокупна комисија, немогући да пристане на мишљење да је ма који њен члан излишан овластила ме је, да у име свих чланова комисије поднесем одбору оставку и да се захвалим одбору на поверењу и на награди, коју нам је дао у исто време да га уверим у име свих чланова комисије, да ћемо се у свим приликама радо одазивати жељи и вољи општине београдске, да је и без награде послужимо, као што смо и неколико година радили без накнаде. Молим председника и одбор, да приме к знању, да комисија водоводна подооци оставку ако није уверена, да је посао довршен и да ће она као комисија престати да функционише после неколико дана, док доврши

послове, не тражећа ни за овај месец награде.

М. Капетановић. Овде у одбору господо нико није ни мислио, да цела водоводна комисија нема посла, него се говорило само о једном члану. Одборнику неком дошло до знања да има у водоводној комисији једног члана, који нема никаква посла. Одборници господо имају то право да питају. Што се нашо један члан те питао има ли посла или нема није узрок, да се одмах даје оставка.

Г. Главинић каже: да чланови морају да поднесу извештај свој о целокупном свом раду и према томе сад је незгодно примити оставку пре него се доврши извештај. Ако и збиља има какав члан из те комисије, који нема посла, шта то везује и остале чланове да дају оставку. Ја наводим такву солидарност између своју чланова да се баш мора дати оставка. Овде се не напада на рад комисије. С тога одбор држим да неможе оставку примити од свију.

Андра Одавић. Ја не знам кад ћемо ми једном изаћи из таквих замишљаја, па да кад један пита о раду, да се то доводи у везу одмах са оставком. Држим да ми имамо права да питамо а комисији је дужност да да одговора. Лепо је казао г. Никола Р. Поповић једном приликом кад је било речи о осветљењу па се такође подносила оставка. Ако ће се господо таква практика увести онда неће бити добро. Ја оно што знам слободан сам да изнесем и опет ћу износити, само нећу да износим оно што сам од других чуо.

Мијајло Бончић. Кад интерпелант после говора г. Главинића, који је ствар објаснио да су ту чланови комисије који раде заједно око водовода и имају да поднесу извештај о целом свом раду, онда ја примам то објасњење г. Главинића и задовољан сам с одговором, јер разуме се да сви чланови па и тај трећи мора да је тамо ради потписа акта по тим њиховим одлукама, јер они су сви одговорни за цео рад и разуме се сад морају оправдати и своје поверење. Према томе, ја сам да се преко овога свега пређе на дневни ред.

Коста Главинић. Ја сам члан те комисије. Комисија мора да има свога председника, који извесне послове ради сам. Сви

1., да му господа м. пошљу извештај број оружаних људи и италијанских пешака, — колико она буду хтела;

2., да сваке године, од почетка априла до краја јуна, кад Турци најлакше могу доћи да упропасте и њега и њих, у најугоднијим заливима буде увек по једна наоружана галија и по једна лађа, која ће свагда бити готова, да га преведе с Балк. полуострва на италијску обалу;

3., да га господа м., у случају мира с Турцима, не забораве, већ да и њега, као свога обвезника, урачунају тамо;

4., да његова осмогодишњега сина уврсте међу своје племиће, и на послетку

5., да му се обећа, да ће, у случају ако буде изгнат из своје земље, добити од њих које добро место, где ће моћи живети са женом и с дететом онако, како њему и приличи.

Писмом од 20. авг. на све тачке господа м. одговорилише веома повољно. Она обећаше да ће послати пет стотина коњ. и пет стотина италијанских пешака; рекосе, да ће му за ову зиму послати и две хиљаде дуката, поред неплаћених му шест стотина од обичног данка што од њих до-

биваше; пристадоше да његов син постане њиховим племићем и т. д. †)

Па ипак, Скендербег не поквари мира с Турцима одмах за овим одговором њиховим. То се јасно види из једног писма господе м., којим се одговара на молбе г-ђе Аријанитовице, жене покојнога (1461.) ††) Аријанита Големог Комена. Јер то је писмо датовано 3. септембра исте год. а у њему има једна реченица, која овако гласи: „Али, и ако је пресветли г. Скендербег начинио мир с Турцима, ипак се треба надати, да ће он као истинит хришћанин, *латити се оружја против Турака.*“ †††) Тег после овога пошљу у Арбанију новог провизура око средине октобра и даду му налог, да на сваки начин наговори Скендербега, да огласи мир Турцима. ††††)

И превизано Гаврило, — тако беше име том новом провизуру — изврши до-

†) Ljubić S., Listine o odnošajih и т. д. књ. X., стр. 265—5.

††) Hopf, Chroniques gréco-romanes, стр. 535.

†††) „Sed cum magnificus dominus Scanderbegus, licet fecerit pacem cum Tucho, attamen sperandum est, quod tanquam fidelis christianus arma contra Turcum accipiet.“ Listine и т. д., стр. 269.

††††) Писмо од 17. октобра исте (1461.) год. ibid., стр. 280.

†) „...a guerrizar e combater contra i perfidi Turchi.“ Ljubić, Listine X., 265..

чланови немогу подједнако да раде извесан посао, него свуда један ради, а остали потпишу, па и овде је тако. Највише послова свршава г. Стаменковић као председник комисије, који се тим највише и бави, а ми мање више радимо. Кад су пак каква општа питања онда сви чланови долазе.

Питање које је г. Одавић покренуо изишло је по одавно. Ја сам више пута чуо овде где се говори, за што се комисија не разреши. Ја сам би мишљења да комисија истраје до првог Јануара идуће године; али пошто се овако говори, ја сам овлашћен да дам оставку и сад немогу ништа да кажем до то, што вас молим да оставку примите, а ми ћемо при свем том довршити послове а плату за овај месец нећемо тражити и кад год општина буде предузимала какве радове где јој наше знање и рад потребан ми ћемо ипак припомоћи колико нам силе доприносе. — Ако одбор не прима оставку нека то актом комисији учини.

Раденко Драговић. Из извешћа г. Главинића види се да комисија има још рада и да спрема извештај и кад је тако онда комисија не треба да даје оставку, него нека посвршава све и поднесе извештај па ће и одбор бити задовољан и изјавиће им благодарност.

Милутин Марковић. Из извештаја г. Главинића ја налазим да ова ствар још није свршена и да има још послова па да и сви чланови комисије имају учешћа. Дакле уместо је то, што је г. Бончић задовољан са таквим извештајем. А односно изјаве г. Главинића којом за све чланове подноси оставку држим да је неоправдано. Прво с тога, што он још није чуо мишљење одбора па да се увери да ли и одбор сматра да послови нису свршени, па тек онда да се определи, да ли ће дати оставку. Друго, што давање оставке односно једног посла, који кошта неколико милиона динара држим да не треба да буде шта више они немају никад право, да се истичу са оставком. Сви су они чланови, који су добили поверење општине да те послове раде и они су дужни да те послове посвршавају како ће општини донети корист, а њима на част њихову. Према овоме држим, да ми неможемо приметити оставку и да изјава г. Главинића по самој ствари не може да постоји и то прво с тога што комисија, којој би уважили оставку не би била више комисија, а друго што ми неможемо да шаљемо акт комисији кад је нема.

год. (1464.) ††) папа Пије умре напрасно у Анкони и све се наде целог хришћ. света за тињи час претворише у маглу.

После овог несрећног исхода ствари и намере хришћанске, султана овет обузи нада, да ће ваља да сад има више успеха него пре, ако у Арбанију пошље опет коју војску. Сем тога Балабан му је непрестано досађивао с молбама, да пошље опет њега, тегаон — каковели без писаца — доиста и пошље идуће год. (1465) с крајем јула. Али успеха и овом приликом би исто онолико колико и први пут. Бој би опет у Валкалији 9. августа и Балабан после њега с грдном штетом остави позорницу своје две страшне погибије, да се наскоро опет врати, па да у њој и кости остави.

†, Што Гончевић вели, да је папа Пије умро 14. авг. год. 1463, ми не знамо, чиме би он то могао бранити. Исто тако нема смисла ни то, што он, јамачно по Fatti illustri, у исти тај дан ставља и погибију једне турске војске (јамачно под Серметом — како каже Вардеције), јер смо ми видели напред, да је у то време између Скендербега и Турака још био мир.

Как дакле ни су сви послови посвршавани. Кад немамо извештај онда морамо бити обзриви, да се тај посао до краја изведе и да имамо такав извештај, који ће се изнети не само пред претставништво општине, него и пред цело грађанство те да и оно зна како је ствар изведена и како је и шта потрошено (Чује се: Неприма се оставка)

Председник. Дакле да се пређе преко овога на дневни ред, а изјава г. Главинића да се не прима? (јесте)

Коста Главинић. Ја не могу дозволити, да ми излазимо овде као пргава деца која потражу оставке. Слушати овакве гласове из одбора јасно излази као неповерење комисији за мене је јасно, да има чланова у одбору а и у публици још више који држе, да је комисија водоводна изишла па да не треба да постоји. По овоме шта нам остаје? Ништа друго по да дамо оставке. То је наша дужност. Није то из каквог каприца. На комисији лежи морална одговорност да поднесе тачан рачун о целом послу и она ће то учинити. Казао сам да је мени наређено да дам оставку и ја сам то учинио. Сад ви радите шта хоћете, ја немогу ништа више да учиним по што сам.

Андра Одавић. Из говора г. Главинића чуле се речи: да има чланова у одбору а више и у грађанству да је комисија непотребна: Дакле чуло се из његовог говора да је то неко неповерење. У колико се сећам ја сам то питање покренуо, па је после исто потпомогао и г. Бончић и према томе значи, да се ове речи односе на мене. Што се тиче тога неповерења ја ћу овде званично да кажем, да кад би ја дошао до тога убеђења да има места неповерењу, не би ја од тога зазирао него би га овде исказао.

Председник. Да свршимо, дакле, са овим питањем и да пређемо даље.

Др. Марко Лео. Па шта имамо да свршимо? Комисија се не може разрешавати, дакле не посвршава све послове. То мишљење, чини ми се деле сви. (Тако је).

Председник. Добро, тако ће и остати. Имам да вам саопштим, да је комисија, одређена од стране одбора, склопила буџет. Но ја мислим, да тај пројект треба прво штампати и онда раздати одборницима. (Прима се к знању) Рачун за последње тромесечје готови су. Ја молим, да одређена комисија приступи прегледу тих рачуна. (Учиниће се).

Сад треће. Мислим да вам је познато, јер сам вам, ако се не варам, то саопштио, — Главна Контрола упутила је једнога рачуноиспитача, за преглед старих општинских рачуна. Он стално ради овде и одбор општински одредио је још два лица, која ће с њиме стално да раде, како би се стари рачуни што пре пречистили. Услед тога застали су текући рачуни од прегледа, јер нема ко да га врши и ја вас молим, да ме овластите, да могу узети једнога рачуноиспитача са платом од 150 дин. месечно. (Одобрава се), Плаћање би дошло, наравно, на непредвиђене потребе (Добро).

У статистичком нашем одељењу био је извесан број лица, која су, као дневничари, помагала шефу статистике. Тај кредит је исцрпљен и ја сам био принуђен да умалим број особља, ади вас молим да одобрите кредит од 1000 динара, како бих могао и даље држати потребан број лица, те да се рад у статистичком одељењу не напушта, јер би било штете за интересе општинске. (Одобрава се).

Ђока Ж. Нешић. Хоће ли тај кредит бити довољан до краја године?

Председник. Не знам да ли ће бити довољан, али знам, да ће ово одељење донети знатне користи, јер смо помоћу њега пронашли знатан број лица, која до сада нису плаћала порезе ни прирез општински. Тако ми смо по готову у прирезу више добили, него што смо на ове раденике издали; и пошто тај посао има да се продужује непрестано, ја мислим да треба да ми одобрите кредит те да би се овај посао могао успешно вршити.

Др. Марко Лео. Добро би било, да добијемо извештај о раду тога статистичког одељења, како бисмо могли ценити, у колико је исти користан за општину или не.

Председник. Ја спремам целокупан извештај о радњи органа општине београдске, па ће у њему бити обухваћен и рад статистичког одеља.

Одобрава те ли, дакле, да могу узети ове дијурнисте? (Одобравамо).

Милан Капетановић. Читалисте данас у „Дневном листу“ да је један комад гесимса пао на новој школи у дунавској улици и да су неки раденици повређени, од које повреде један је и умро.

Ствар је била овако: На том истом месту, па коме је се јуче десио тај несрећни случај, био је наш шеф грађевинског општ. одеља г. Селесковић и наредио је, да се у интересу сигурности веже гесимс са гвозђем на једном месту и упутво је дотичне, на који начин то да се изврши. Палир предузимачев, који имао то да уради није урадио. Међутим мајстори не обзирајући се на то што је г. Селесковић наредио продужили су рад. Последика је тога била да је један комад гесимса пао на скеле, скеле се проломиле и раденици, који су били на њима слетили су доле. Несрећа је у томе те је један од повређених раденика умро а тројица су мало повређени. Ако би сте дакле чули или читали по новинама о тој ствари, онда имајте на уму, да се ова несрећа догодила само с тога, што није послушан шеф грађев. одеља.

Андра Одавић. Мени је мило да чујем из уста г. Капетановића, како се не може приписати у кривицу општини и њеним надзорницима, што је се ова несрећа догодила и што изгледа, да је кривица до предузимача односно његовог палира. Само бих ја молио, да се ово саопштење учини и преко новина, како би и публика могла о томе знати, те да се не подмеће и то општини јер, као што знате, ми живимо у времену, када многи и из најневинијих ствари хоће да праве велики капитал за се.

Председник. Наредићу да ово грађевинско одељење саопшти.

Састанак закључујем.

Држан 14. Окт. 1892. године.

Председник. Пошто има довољан број одборника, да се може одпочети рад, то отвара одборску седницу и молим одбор да саслуша записник прошлог састанка. (Секретар прочита).

Има ли ко да примети што на записник. **Председник.** Усваја ли одбор записник? (Усваја).

Сад вас молим да одобрите кредит решене у прошлој седници (одобравамо).

Председник. Изволте чути уверења, која се траже. (Секретар прочита).

Грађевинско одељење поднело је један предлог односно набавке персонала за гео-

одетски одељак, молим да саслушате предлог и да га одобрите (Секретар прочита).

Послови захтевају да се простор тај снимом и доведе у ред. А за то је потребно и нарочити људи. С тога молим вас да ово одобрите.

Коста Главинић. Господо. То је посао, који не трпи никаквог одлагања. Ми знамо, да неко мора снимити тај простор. Сам шеф тога одељка поред других послова то не може, него му се мора дати помоћ.

Бока Димитријевић. Позиција за исплату 8% приреза није засебно одвојена као засебна партија а то је требало. С тога молим да се то учини.

Председник. То ће се одобрити. Одобрава ли одбор у опште, да се на рачун те партије ради? (Одобрава).

Г. Бока Јовановић вајар писмом једним јавио се и молио да му општина даде за статуу г. Панчића 1000 дин., на нек општина толико од прилога од концерата накнади себи. Он то тражи с тога, што мора да се сели из Београда. Оне прилоге што је општина прикупила он је примио Чујте писмо. (Секретар прочита).

Председник О постаменту било је више понуда и оне су овде. (Чита понуде појединих понуђача). Ја сам напоследку послао грађевинском одељењу и оно ће ми поднети извештај, који ће се ускоро поднети одбору на решење.

Бока Нешић. Држим да је грађевинско одељење по тој ствари потпуно погрешило. Оно је требало направити план постамента и вазати услов какав ће бити камен на постаменту па онда да одреди стечај, а не овако да даје појединима. С тога сам да се приступи коначно томе раду.

Председник. Понуде су и предрачун овде и предрачун грађ. Одељења износи 1407-67 дин. и то од нашег топчидерског камена.

Коста Главинић. Као што рече г. Нешић одиста се ова ствар давно одуговлачи. Ја не знам услове како је г. Јовановић уступио општини ову статуу, али се сећам да је општина примила статуу да је на згодном месту постави и да постамент направи. Сад да ли општина има и других обавеза према г. Јовановићу ја не знам.

Пројект за постамент не треба да изради само грађ. одељење, већ треба то да изради сам г. Јовановић а грађ. одељење да направи према тој скици предрачун и да се брине о набавци постамента. Радња грађ. одељења у овом послу, не може се назвати неправилна. Она је држала лиценцијацију и поднете су писмене понуде. Да би се знало да ли су цене велике, молио би да ми се јави: има ли скица за постамент од г. Јовановића и има ли општина какве обавезе према њему.

Председник. Скица је израђена у споразуму са г. Јовановићем и нашим инжењером. Сад само стоји на томе: хоће ли се градити од топчидерског камена или од гранита. Ако ће те од гранита онда је скупље. Молим вас да по овој ствари донесете одлуку.

Бока Димитријевић. Да ли се зна колико је скупљено прилога у Паризу, па кад се то сазна онда ми да допунимо разлику.

Марко Велизарић. Ја предлагам да се најпре види шта скулптор г. Јовановић

тражи и онда да видимо можемо ли му то дати.

Милан Капетановић. О постаменту ми већ имамо одборску одлуку и он ће се по дићи о трошку општинском. Сад може бити речи о награди Јовановића за статуу. Но пре тога требало би да нам се каже: колико је он скупио добровољних прилога.

Председник. Ја сам баш јутрос хтео да прибавим тачно обавештење али није био овде дотични чиновник да ми каже колико је скупљено, а већ знам да је то што је скупљено и предато г. Јовановићу за кога је и скупљено. То је управ помоћ за исплату ливења, а пошто он сада намерава да иде из Београда, то моли да му се да што год, јер не може да чека на прилоге. Он тражи 1000 дин. од општине и то би било све.

Борђе Димитријевић. Ја не бих смео пристати на то да буџет преоптерећујемо и оваким издатком. Ако би смо му хтели што дати, како би било да му дамо на рачун идуће године, јер је ова и сувише преоптерећена.

Милан Капетановић. Ја мислим да би г. г. правници требали да нам даду по овоме извесно објашњење. Ако би ми њему дали извесну помоћ по овоме, н. пр. од 1000 или 2000 дин. (а ја мислим да општина београдска треба толику жртву да учини) да ли би нам ко год могао спорити право на статуу. А да ће општина скупити приличну своту то је ван сумње јер има толико ђака по којног Панчића не само међу природњацима него и међу правницима који су у раније доба слушали и природне науке, да ће се од њих, приловима по 1—2 и 3 скупити на 4—5000 дин. Г. Јовановић је учинио погрешку у купљењу прилога на овај начин, али да је други изабрао, ја сам уверен да би скупио и 5000 дин. Ми смо му допустили да преко општинских новина учини позив за прилоге и он је на тај начин скупио једну хиљаду динара али то је мало а да би се могла исплатити статуа. Срамота би доиста била целе Србије, кад се у њој не би могло набавити 4000 дин. за исплату овакве једне статуе. Због такве брукне не би смо смели изићи ни пред свет ни пред Београђане. Да није било Панчића не би било ботаничке баште од које ће палилуци некад имати користи а цела Србија поноса и користи јер њени природњаци неће морати да иду у Пешту и др. вароши, те да тамо уче оно што могу и код куће видети.

Г. Јовановић има отворен рачун код ливца Фондена и сада ако би смо му ми дали 1000 или 2000 дин. да ли би тим статуа постала својина београдске општине без икаквих спорова? Бока вели да он то уступљење може пуноправно извршити, али свакако требало би и г. г. правници да се чују о томе.

Ако би ми се на то питање негативно одговорило, онда ја не бих био за то да му се даје помоћ.

Пошто госп. Бока хоће због незгодних прилика код нас за уметника да иде у свет и тражи себи хлеба, те би хтео и ово питање да пречисти, ја сам мишљења да треба да га решимо по претходном саслушању правника.

Милутин Марковић. Изгледа, да ова статуа кошта до 4 хиљ динара. Но вако то није пречишћено, држим да неможемо сад донети никакву одлуку. Да би се ово сазнало, треба одредити једну комисију, па да она од г. Јовановића сазна шта је у ствари и

колико је одбор у Паризу прикупио прилога. Док ово не сазнамо неможемо казати, да ли на ову статуу има права фабрикант или г. Јовановић.

У овоме скуцају разуме се да комисија треба да одвоји питање о постаменту од питања осталог. Кад се све извиди, онда ћемо видети да ли ћемо дати помоћ или ћемо с тим исплатити статуу.

(Свршиће се)

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

І. ДИМЧИЧАРСТВО:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0-20 д
б) За неуздан шпархерд	0-20 д
в) За узидан	0-40 д
г) За велики узидан шпархерд у гостионици	0-50 д
д) За чишћење димњака од два спрата	0-20 д
ђ) За чишћење простог димњака	0-10 д
е) За чишћење чункова до 2 и по метра једно са пењима	0-10 д
ж) за чишћење чункова од 2 и по метра на једно са више пењима	0-20 д
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0-75 д

ІІІ. ПРАЖЊЕЊЕ ПОМИЈАРА И НУЖНИКА:

а) Од кубног метра	10-00 д
в) Од акова	0-50 д

ІУ. ПОСТАРИНА:

а) Марка за пашче за годину дана	3-00 д
в) Обнављање изгубљене марке стаје	1-00 д

ІУ ГРОВАРИНА:

а) Гроб за децу	7 д
б) Гроб за одрасле	12 д
в) Мала гробница	555-2 п. д
г) Велика гробница III реда	998-39 п. д
д) Велика гробница II реда	199-32 п. д
е) Велика гробница I реда	1684-57 п. д

ІУ. МРТВАЧКА КОЛА

а) Мртвачка кола стара са 2 коња	12-90 д
б) Мртвачка кола са анђелима са два коња	24-90 д
в) Мртвачка кола нова са 2 коња	36-90 д
г) Мртвачка кола нова са 4 коња	72-90 д

ТАКСЕ

ЗА ИЗМОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

за квартове: Савањалски, Теразијски, Врачарски и Варошки.

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом 0-25 п. д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазином 0-70 п. д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале 1-50 п. д.

За квартове: Дорђолски и Палилулски.

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом 0-20 п. д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазином 0-60 п. д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом, без штале 1 дин.

Од суда општине београдске 28 Августа 1892 год. АБр. 9449.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.

Власник Општина Београдска

Царна штампарија Народно Радикалне Странке.

Уредник Урош Кузмановић